

گفت‌وگو

امکان بازگشایی سفارت آمریکا در گفت‌وگو با صادق زیباکلام

اگر مساله هسته‌ای حل شود روابط عادی می‌شود

مهتاب اسفندیاری
M.esfandiari@fdn.ir

میز مذاکره برای حل پرونده هسته‌ای ایران پس از گذشت بیش از ۳۰ سال، روزنه‌های امیدى گشوده شد. روزنه‌هایی که امید به بهبود روابط را در خود دارد. این را میان سخنان مقامات ارشد نظام هم می‌توان دید. آیت‌الله اکبر هاشمی‌رفسنجانی در گفت‌وگویی که به تازگی با روزنامه گاردین داشته با اشاره به بحث مذاکرات هسته‌ای گفته است که «بران برای دستیابی به توافق بسیار جدی است. اگر طرف‌های مقابل هم به همین میزان جدی باشند، قطعا توافق به دست می‌آید.» او افزوده است: «پیش از انقلاب آمریکا حامی اصلی رژیم شاه بود و پس از انقلاب هم در جریان جنگ تحمیلی این کشور علیه ما بود. اکنون در مذاکرات هسته‌ای اگر شاهد آمریکای متفاوتی باشیم این مساله تاثیر مثبتی بر افکارعمومی ایران خواهد داشت.» آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی تاکید کرده است که امکان بازگشایی سفارت آمریکا در تهران وجود دارد، اما این واقعه به رفتار دو طرف بستگی دارد. دراین‌باره با صادق زیباکلام، تحلیلگر مسائل سیاسی و استاد دانشگاه تهران به گفت‌وگو نشستیم. او هم با تاکید بر سخنان آیت‌الله هاشمی می‌گوید: «اگر آمریکایی‌ها واقع‌بینی بیشتری به خرج دهند احتمال این موضوع زیاد است.»

۱۱۱

آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در گفت‌وگوی خود با گاردین از امکان بازگشایی سفارت آمریکا در ایران سخن گفتند. با توجه به وضعیت سیاسی کشور چقدر این رویداد را محتمل می‌دانید؟

برخلاف آنچه تندروها می‌گویند انقلاب اسلامی دشمنی نهادینه شده‌ای با آمریکا نداشته است، چون برخی تندروها امروز به شکلی از دشمنی با آمریکا صحبت می‌کنند که انگار

هدف از انقلاب اسلامی، مبارزه با شاه و تاسیس نظام جمهوری اسلامی این بوده که باید تا آخر دنیا با آمریکا بجنگیم و باید آمریکا و نظام سرمایه‌داری را به زانو درآوریم. اصلا به این شکل نبوده است و امام هم چنین اعتقاداتی نداشته‌اند. بنابراین آقای

هاشمی‌رفسنجانی درست مطرح می‌کند؛ خیلی محتمل است که ما با آمریکا بتوانیم رابطه معقول و عادی داشته باشیم. همان‌طور که قبل از انقلاب هیچ وقت امام(ره) به دنبال اینکه رابطه ما با آمریکا قطع نشود و آمریکایی‌ها را از کشور اخراج کنیم، نبودند. امام(ره) اصلا به دنبال روبرویی و خصومت با انگلیس و با آمریکا و شوروی نبودند. البته ایشان قائل به استقلال بودند و خیلی‌های دیگر هم قائل به این استقلال هستند. بنابراین اینکه روزی روابط ما با آمریکا عادی شود و سفارت آمریکا در تهران دایر شود، امر کاملا بدیهی است. من معتقدم که اگر حیات امام(ره) تداوم پیدا کرده بود امروز سفارت آمریکا دایر بود.

با در نظر گرفتن نقشی که دولت آمریکا و شخص اوپاما در حل مشکلات دیرین خود داشته مانند بازگشایی سفارت آمریکا در کوبا؛ در مورد ایران چقدر می‌تواند بل از تباطی باشد برای حل مشکلات و اختلافاتی که بین ایران و آمریکا وجود دارد؟

قطعا اگر آمریکایی‌ها واق‌بینی بیشتری به خرج دهند احتمال اینکه روابط عادی شود خیلی زیاد است.

علت اینکه روابط عادی نمی‌شود به واسطه این است که عده‌ای از آمریکاستیزی نفع اقتصادی، سیاسی و غیره می‌برند. درست است عده‌ای واقعا به دشمنی با آمریکا اعتقاد دارند. اما خیلی‌ها هم دشمنی با آمریکا برایشان دکان دوتنبشی است برای کاسبی که در حقیقت سود سیاسی ببرند و از طریق فروش متاع آمریکاستیزی وضعیت سیاسی خود را تثبیت کنند.

فکر می‌کنید با حل پرونده هسته‌ای، ایران و آمریکا می‌توانند بر سر مشکلات دیگر خود هم سعی به حل و فصل مسائل داشته باشند؟

دشمنی قسم خورده با آمریکا نداریم. اگر عده‌ای را که کاسب آمریکاستیزی هستند کنار بگذاریم، منافع ملی ایجاب می‌کند که با آمریکا روابط عادی داشته باشیم. با توجه به اینکه مولفه منافع ملی اقتضا می‌کند روابط‌مان با آمریکا عادی شود، باید در نظر داشت که در بسیاری از مسائل اختلافات‌مان خیلی کمتر از هسته‌ای است. عده هسته‌ای اختلافات ما بسیار زیاد بود آنچنان که می‌بینید برای حل این اختلافات همچنان در حال برگزاری مذاکرات هستند. در بقیه مسائل علاوه‌بر اینکه آنچنان اختلافی نداریم، حتی اهداف استراتژیک یکسانی هم داریم. در افغانستان بر سر مساله نبود طالبان، در عراق تمایل به وجود یک دولت دموکراتیک و معتدل، در یمن بر سر قدرت نگرتن القاعده و داعش منافع مشترک داریم، پس در بسیاری از مسائل خاورمیانه اشتراک‌نظر وجود دارد. البته اختلافات هم وجود دارد مثلا بر سر اسرائیل و حقوق بشر اختلاف‌نظر وجود دارد اما این مساله در میان بسیاری از کشورهای دیگر هم صادق است. مگر با روسیه و چین اختلاف‌نظر نداریم اما همکاری هم می‌کنیم.

پس در صورت حل مساله هسته‌ای این امکان وجود دارد که ایران و آمریکا مسائل دیگر خود را هم حل کنند و حتی سفارت‌های خود را بازگشایی کنند؟
قطعا چنین است. می‌توان بر سر دیگر مسائل منطقه هم اختلافات را حل و همکاری کرد.

البته این همکاری به نوعی وجود داشته است.

بله، همکاری‌ها علنی‌تر می‌شود. من حتی معتقدم که با سر حقوق بشر هم می‌توانیم مشکلات را حل کنیم. قوه‌قضائیه و روحانیون ما با قوه‌قضائیه آمریکا و کلیسای جلساتی برگزار کنند تا موضوعات حل‌نشود. در بسیاری از مسائل بنیادین حقوق‌بشر اختلافات عمیقی بین ما وجود ندارد.

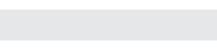
امیدواریم مذاکرات در مسیر منطقی به نتیجه برسد

محمد شسر یعتمداری، معاون اجرایی رئیس‌جمهور ضمن ابراز امیدواری از اینکه مذاکرات در مسیر منطقی طی شود، گفت: «تیم مذاکره‌کننده سرداران نظام جمهوری اسلامی ایران در عرصه سیاست خارجی هستند.» به گزارش ایسنا وی در حاشیه راهپیمایی روز قدس درباره زیاده‌خواهی‌های طرف آمریکایی اظهار کرد: «ما بر منطق خودمان همانند گذشته استوار هستیم و جمهوری اسلامی ایران بر حق خود و دفاع از آنچه که حقوق ملت است، البته در چارچوب منطق و طبق فرامین مقام معلم رهبری ایستادگی کرده است.» وی با بیان اینکه ما نرمش‌هایی در مذاکرات نشان داده‌ایم، افزود: «امیدوار هستیم تا با تلاش این مسیر منطقی طی شود و به نتیجه برسد.»

ایران و ۵+۱ وارد پنجمین دور تمدید شدند

توافق هسته‌ای شاید فردا

در جریان «مسابقه» نمی‌شود اسب‌ها را عوض کرد، اما در جریان «مذاکره» چسرا. آمریکایی‌ها عوض کردند و شد؛ و آن هم چندقدم مانده به خط پایان. تعویضی که تغییر رویکرد و مواضع آنها در مذاکرات هسته‌ای را هم در پی داشت و دستیابی به توافق جامع را یک‌بار دیگر به تعویق انداخت.
با پایان دوره تمدید هفت ماه و هفت روزه، ایران و گروه ۵+۱ پنجمین دوره تمدید را که قرار بود تا ۷ جولای (۱۶تیر) باشد هم پشت سر گذاشتند. دو طرف از چهارشنبه گذشته وارد دوره تمدید تازه‌ای شدند؛ تمدیدی که این بار سقفی برای آن تعیین نشده است. با این حال ورود به این دوره جدید تمدید هم نتهیا از اختلافات آنها نکاست، بلکه بر آن افزوده است. آن هم با عقبنگرد آمریکایی‌ها به موضوعات حل شده قبلی؛ امری که واکنش محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه و مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای ایران را در پی داشت و سبب شد به آمریکایی‌ها هشدار دهد که «شما نمی‌توانید اسب‌ها را در وسط مسیر عوض کنید.» این در حالی است که این انتظار ایجاد شده بود که هفته گذشته با توافق جامع و به پایان رسیدن مذاکرات خاتمه یابد. اما اصرار ایران به لغو تحریم‌های تسلیحاتی از یک سو و عقبنگرد هیات مذاکره‌کننده آمریکایی از سوی دیگر سبب شد که نهم‌تنها هفته گذشته بدون توافق سپری شود، بلکه انتظارات از سرنوشت مذاکرات هسته‌ای به‌طور چشمگیری کاهش یابد. انتظارات درباره سرنوشت مذاکرات پس از آن کاهش پیدا کرد که پافشاری دو طرف بر مواضع خود در مذاکرات اختلافات را به اوج رساند؛ حتی در برهه‌ای از مذاکرات صدای طرفین علیه یکدیگر بلند شد. این‌موضوع در جمله «هیچ‌گاه یک ایرانی را تهدید نکنید» عنینت

امیرعباس کلهر
a.kalhor@fdn.ir

دیروز مردم و به‌خصوص جوانان از هر قشر و تفکری در مراسم راهپیمایی روز قدس شرکت کردند تا در این برهه حساس و تاریخ‌ساز برای کشورمان، به جهانیان و همین‌طور دلوایسنان و گروه‌های تندرو که مدعی هستند دولت حامی چندانی در بین مردم ندارد ثابت کنند که دولت یازدهم و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای مورد حمایت اکثریت قریب کشور است. راهپیمایی روز قدس امسال رنگ و بوی دیگری داشت، رنگ و بوی اشتیاق برای توافق هسته‌ای و حمایت از تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای. از ساعت ۱۰:۳۰ خیابان‌های منتهی به دانشگاه تهران شلوغ می‌شود و مردم صاحب خیابان‌های شهر می‌شوند. مردمی که جمله محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه دولت یازدهم در مذاکرات هسته‌ای مبنی‌براینکه «هیچ‌گاه یک ایرانی را تهدید نکنید» را روی پلاکاردهایی نوشته‌اند و آنها را رو به دوربین می‌گیرند.

هر چه از ساعت شروع راهپیمایی می‌گذرد، شخصیت‌های سیاسی و چهره‌های مطرح نظام در بین مردم حضور پیدا می‌کنند. شخصیت‌هایی همچون آیت‌الله اکبر هاشمی‌رفسنجانی، رئیس‌جمهور حسن روحانی که از سفر روسیه خود را برای راهپیمایی دیروز به تهران رسانده بود، علی لاریجانی، اسحاق جهانگیری، حمید میرزاده رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، سیدمحمود علوی، عباس آخوندی، علی‌اکبر ناطق‌نوری، معصومه ابتکار، حسین انصاریان، علی‌اصغر فانی،

www.Farheekhtegan.ir

Sat | 11 Jul 2015 | vol.07 | No. 1705

شنبه ۲۰ تیر ۱۳۹۴ | ۲۴ رمضان ۱۴۳۴ | ۱۱ جولای ۲۰۱۵ | شماره ۱۷۰۵

گزارش دیپلماسی

رهبری

مراسم سوگواری

شهادت مولای متقیان در حضور رهبر معظم انقلاب

همزمان با سالروز شهادت مظلومانه مولی‌الموحدین حضرت علی‌ ابن‌ ابیطالب علیه‌السلام، مراسم سوگواری و عزاداری آن حضرت با حضور قشرهای مختلف مردم در رهبر معظم انقلاب اسلامی در حسینیه امام خمینی(ره) برگزار شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، در این مراسم بعد از نماز ظهر شرکت‌کنندگان در عزای شهادت جانکاه و مظلومانه مولای متقیان حضرت علی علیه‌السلام به سوگواری پرداختند.

چهره‌گفته

مقام معظم رهبری مذاکرات هسته‌ای را اداره می‌کنند

محسن رضایی، دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام: اصل مذاکرات در اختیار رهبر معظم انقلاب است. ایشان هستند که مذاکرات را اداره می‌کنند. ایشان با رفتاری هوشمندانه، تصمیمات دیپلماتیک قابل‌تجلیل در عرصه بین‌الملل از خودشان نشان دادند و از تندروی‌های احتمالی در ایران در هر دو طرف جلوگیری کردند؛ هم کسانی که در برابر غرب خیلی منفعل بودند و هم کسانی را که با مذاکرات مخالف بودند، کنترل کردند. (تدبیر)

طرفین میز مذاکره را ترک نمی‌کنند

سیدحسین موسویان، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای: تا الان حدود ۹۶ تا ۹۷ درصد متن توافق هسته‌ای نهایی شده و چند پاراگراف را برای تصمیم جلسه وزرا گذاشته‌اند. گمان نمی‌کنم دو طرف میز مذاکره را ترک کنند در حالی که ۹۷ درصد توافق را انجام داده‌اند. در شرایط فعلی مذاکرات، ایران و قدرت‌های جهانی فعلا نه به شکست مذاکرات فکر می‌کنند و نه به طرح جایگزین. نهایت اینکه چند روز یا هفته مذاکرات را تمدید می‌کنند تا توافق را قطعی کنند. (ایلنا)

سرخ‌خبرها

➤ مشاور ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه بر عضویت ایران در سازمان شانگهای پس از لغو تحریم‌های شورای امنیت تاکید کرد و گفت: «ایران دیر یا زود پس از آنکه تحریم‌های شورای امنیت در مورد این کشور از میان برداشته شد به سازمان همکاری شانگهای خواهد پیوست.» (ایرنا)

➤ حسین امیرعبداللهیان، معاون عربی- آفریقای وزیر امور خارجه تاکید کرد که حمایت واقعی از فلسطین و مبارزه با تروریسم دو عنصر کلیدی در مسیر تقویت همکاری‌های فرآینده منطقه‌ای به‌شمار می‌رود. (ایسنا)

➤ محسن قرائتی با قدردانی از شجاعت محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان و عباس عراقچی معاون او اظهار کرد: «این آقای ظریف و رفیقش از مسئولان جگردار این مملکت هستند. اینها در سه، چهار جلسه بین مذاکرات، در مقابل جان کسری و آن خانمی که در مذاکرات هست، گفته‌اند که وقت نماز است و مذاکرات را قطع کرده‌اند تا نماز را اول وقت بخوانند. این عین شجاعت است که شما مذاکرات بین‌المللی را قطع کنی برای نماز اول وقت. مذاکرات مهم نیست آنچه مهم است این است که این در ذهن آنها خواهد ماند که اینها برایشان خدا اول است بعد مذاکرات و فر.» (آنا)

وسط مسیر عوض کنید»، ظاهرا بخشی از سخنرانی آبراهام لینکلن رئیس‌جمهور اسبق آمریکا در سال ۱۸۶۴ بوده و منظور ظریف در اینجا این بوده که «نمی‌توان مسیری را که مدت‌هاست آغاز شده، تغییر داد». انتخاب این جمله به وضوح نشان‌داد که مخاطب اصلی او آمریکایی‌ها هستند. خبرنگار روزنامه گاردین ذی‌قعی پس از توثیق ظریف در گزارشی نوشت: دلخوری ایرانی‌ها به خاطر بسته پیشنهادی است که روز چهارشنبه برای حل اختلافات باقیمانده در مجموعه گروه ۵+۱ ارائه شده است و همه آن را پذیرفته بودند اما پس از ویدئوکنفرانس جان کری با اوپاما، ایالات متحده آمریکا آن را نپذیرفت. ظریف پنجشنبه پیش از شرکت در مراسم احیا به خبرنگاران گفت: «متاسفانه ما هم شاهد تغییر مواضع و هم شاهد زیاده‌خواهی هستیم و هم شاهد این هستیم که چند کشور در ۵+۱ دارای مواضع متفاوتی هستند و این وضع را دشوار کرده است.» مواضع متفاوت مورد اشاره ظریف به اصرار روسیه به لغو تحریم‌های تسلیحاتی ایران‌با وجود مخالفت آمریکا اشاره دارد که گفته می‌شود انسجام داخلی گروه ۵+۱ را هم بر هم زده است.

سرنگی لاروف وزیر امور خارجه روسیه نیز روز پنجشنبه پیش از ترک هتل کوپورگ گفته بود: «تقصیر طرف‌های غربی بود که متن قطعنامه شورای امنیت را نپذیرفتند نه ایران.» بر این اساس از روز چهارشنبه مذاکرات در فضایی جریان داشت که آمریکایی‌ها اسب خود را تغییر دادند. از این رو باید منتظر ماند و دید که تا یکشنبه که به گفته ظریف احتمالا روز نهایی آخرین دور مذاکرات هسته‌ای محسوب می‌شود آنها حاضر خواهند بود یا اسب تازه به مسیر قبلی بازگردند یا خیر.

مذاکرات ایران با ۵+۱ می‌گوید: «امروز به نظر می‌رسد که ۵+۱ پیش از آنکه با ایران اختلاف داشته باشد، در بین خودشان اختلاف دارند و به خاطر این اختلافات می‌خواهند امتیازات بیشتری طلب کنند.»

معصومه ابتکار، رئیس سازمان محیط‌زیست نیز در پاسخ به سوال یکی از خبرنگاران حاضر در راهپیمایی درباره مذاکرات هسته‌ای با بیان اینکه همه خواهان یک توافق خوب هستند، گفت: «طرف مقابل می‌داند که تیم مذاکره‌کننده ایرانی تا چه اندازه بر سر اصول و خطوط قرمز خود ایستاده است.» سیدمحمود علوی، وزیر اطلاعات نیز در صحبت‌هایش بیان کرد: «عرصه دیپلماسی قطعلا سخت‌تر از نبرد جبهه‌های دفاع مقدس است.» اظهارنظرهای اکثر

مسئولان و چهره‌های سیاسی یک محور داشت و آن هم حمایت از تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای بود، که دراین‌باره علی لاریجانی رئیس مجلس در صحبت‌هایش گفت: «مواضع آمریکایی را نباید جدی گرفت زیرا آنها همواره در لحظات آخر از این‌گونه ژست‌ها می‌گیرند اما پیشرفت کار روی هم رفته خوب بوده است.» حسن فیروزآبادی، رئیس مستادکل نیروهای مسلح نیز نظری مشابه دیگر چهره‌های سیاسی داشت. وی در گفت‌وگو با خبرنگاران حاضر در راهپیمایی با بیان اینکه تیم مذاکره‌کننده همانند رزمندگان در شب عملیات هستند، گفت: «آنها مجاهدند و راه رزمندگان اسلام و ملت انقلابی را می‌روند. آنها تا آخر باید بر خط قرمزهای مقام معظم رهبری، پایداری و بر گرفتن حق ملت ایران در مذاکرات پافشاری کنند.»

مذهبی

«یا گذشته‌تی که ۲۵ سال قبل نسبت به هم داشتیم، اکنون داریم؟ یا آن صلابت و احترام به ارباب‌رجوع که آن زمان در ادارات بود، اکنون وجود دارد؟ آیا مردم را مانند آن زمان تحویل می‌گیریم؟ در حالی که اینها همان مردم هستند.» اینها عباراتی است که علی‌اکبر ناطق‌نوری رئیس دفتر بازرسی ویژه مقام معظم رهبری در سخنان در مراسم شب بیست‌ونیم ماه مبارک رمضان در حرم امام خمینی(ع) بریزان آورد.وی با اشاره به روحیه مردم در همه اول انقلاب، گفت:

«برخلاف گذشته در شرایط کنونی ذره‌ای گذشت، تحمل، صبر، بردباری و سعه صدر وجود ندارد. او سپس به تشییع پیکر شهدا اشاره کرد و با بیان اینکه مراسم تشییع پیکر شهدای غواص یک ماور بود، تصریح کرد: «در این مراسم همه اقشار مردم با چهره‌های مختلف آمدند و این اتفاق یک پیام داشت و آن اینکه مردم گفتند ما پای انقلاب و نظام ایستاده‌ایم و قدر این نعمت را دانسته و کفران نعمت نمی‌کنیم.» ناطق نوری در ادامه سخنان خود با یادآوری سال‌های انقلاب اسلامی گفت: «آنچه از قرآن کریم و گفتار معصومین(ع) مستفاد می‌شود آن است که عامل اصلی عزت‌ها و ذلت‌ها خود انسان‌ها و ملت‌ها هستند و هیچ امتی بدون دلیل بالا نمی‌رود یا دچار سقوط نمی‌شود و هیچ شخصی بی جهت عزیز یا ذلیل نمی‌شود.»

پیدا کرد. این جمله ظریف در روزهای گذشته با هشتگ #NeverthreatenAnIranian (هرگز یک ایرانی را تهدید نکن) مورد استقبال گسترده کاربران شبکه‌های اجتماعی قرار گرفت. پس از آن طرفین تلاش کردند که فضای حاکم بر مذاکرات را فضایی مبتنی‌بر احترام نشان دهند اما شواهد و قرآن حکایت از آن دارد که این احترام نواسته است کمکی به حل و فصل اختلافات انداخته‌اند. اختلافاتی که گفته می‌شود به‌خصوص پس از ویدئو کنفرانس چهارشنبه شب باراک اوپاما، رئیس‌جمهوری آمریکا از کاخ سفید با هیات مذاکره‌کننده آمریکا در وین به اوج خود رسید و به گفته مقامات ایرانی پس از آن مواضع آمریکایی در مذاکرات تغییر کرد و موضوعاتی را که پیشتر حل شده بود بار دیگر به میان آوردند. از جمله موضوعات حل شده قبلی که گفته می‌شود آمریکایی‌ها دوباره به آن عقبنگرد کرده‌اند به گفته یک منبع ایرانی «گستره‌ای از تحریم‌ها گرفته تا طول دوره توافق تا موضوعات هسته‌ای را شامل می‌شود.» در چنین فضایی وزیر خارجه آمریکا روز پنجشنبه بار دیگر به جمع خبرنگاران مقابل هتل کوپورگ آمد و با لحنی تهدیدآمیز گفت:

«همان‌طور که گفتیم مذاکرات نامحدود نیست.» اما پیش از آنکه جان کسری خود را به جمع خبرنگاران برساند، ظریف که دست همتای آمریکایی خود را خوانده بود و می‌دانست او تصمیم دارد توپ عدم پیشرفت در مذاکرات را به زمین ایران ارسال کند در حساب توتیتر خود نوشت: «به‌شکست در حال کار هستیم، ولی نباید عجله کرد تا کار به خوبی انجام شود. این حرف را جدی بگیرید؛ شما نمی‌توانید اسب‌ها را در وسط مسیر عوض کنید.» «شما نمی‌توانید اسب‌ها را در

مراسم روز قدس با محوریت مذاکرات هسته‌ای برگزار شد

راهپیمایی همدلانه

کمال خرازی، عبدالرضا رحمانی فضل‌ی، علی شمخانی، محمدرضا باهنر، علی مطهری، حسن غفوری‌فرد، محمدباقر قالیباف و محسن رضایی که با لباس فرم سپاه در راهپیمایی حاضر شده بود.

دیروز اما در حاشیه راهپیمایی مسئولان و چهره‌هایی که حضور داشتند همانند رسم گذشته به سوالات خبرنگاران پاسخ می‌دادند. یکی از این چهره‌ها، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام آیت‌الله اکبر هاشمی‌رفسنجانی بود. ایشان در پاسخ به خبرنگار فارس با بیان اینکه مردم ایران در این راهپیمایی مظلوم نشان می‌دهند، گفت: «حضرت

ناطق‌نوری:

تحمل و گذشت از بین رفته است

«برخلاف گذشته در شرایط کنونی ذره‌ای گذشت، تحمل، صبر، بردباری و سعه صدر وجود ندارد. او سپس به تشییع پیکر شهدا اشاره کرد و با بیان اینکه مراسم تشییع پیکر شهدای غواص یک ماور بود، تصریح کرد: «در این مراسم همه اقشار مردم با چهره‌های مختلف آمدند و این اتفاق یک پیام داشت و آن اینکه مردم گفتند ما پای انقلاب و نظام ایستاده‌ایم و قدر این نعمت را دانسته و کفران نعمت نمی‌کنیم.» ناطق نوری در ادامه سخنان خود با یادآوری سال‌های انقلاب اسلامی گفت: «آنچه از قرآن کریم و گفتار معصومین(ع) مستفاد می‌شود آن است که عامل اصلی عزت‌ها و ذلت‌ها خود انسان‌ها و ملت‌ها هستند و هیچ امتی بدون دلیل بالا نمی‌رود یا دچار سقوط نمی‌شود و هیچ شخصی بی جهت عزیز یا ذلیل نمی‌شود.»

دیپلماسی

همواره آماده مذاکره‌ایم

علی‌اکبر ولایتی، رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام در واکنش به اظهارات اخیر جان کسری، وزیر امور خارجه آمریکا گفت: «جمهوری اسلامی ایران هیچ‌گاه از مذاکره با پس‌ننهاده و همواره آماده مذاکره و تمدید ادامه آن است.» به گزارش ایسنا، علی‌اکبر ولایتی در ادامه افزود: «سخنران وزیر امور خارجه آمریکا بخشی از جنگ روانی است که انجام می‌دهند.» آغاز مذاکرات ضرب‌الاجل تعیین کردند، تمدید کردند، از گزینه نظامی

صحت کردند و اینها جنگ روانی است. نباید تحت تاثیر قرار بگیریم. جمهوری اسلامی ایران هیچ‌گاه از مذاکره با پس‌ننهاده آماده مذاکره و تمدید ادامه آن است. همان‌طور که مقام معظم رهبری گفتند که اگر در ضرب‌الاجل توافق نشد می‌توانند تمدید کنند. جمهوری اسلامی نه پیشنهاد تمدید می‌دهد و نه با تمدید مخالفت می‌کند، اظهارت علی‌اکبر ولایتی در حالی بیان شد که اخیرا جان کسری، وزیر امور خارجه آمریکا در جمع خبرنگاران مقابل هتل بله کوپورگ در وین گفته بود که آمریکا تا بد نیست میز مذاکره نمی‌ماند. او خطاب به خبرنگاران گفت: «عجلمای نداشته و نخواهیم داشت. به پیشرفت‌های واقعی در مسیر توافق نهایی دست یافته‌ایم. هدف ما رسیدن به توفیقی است که دهها پایرجا باقی بماند.»